

De Stand van de Advocatuur en het Notariaat 2021

26 Nederlandse advocatuur 2021

- 28** Snelste groeiers 2017-2021
- 29** Advocaat-stagiairs
- 30** Vrouwelijke advocaten
- 32** Vrouwelijke partners
- 34** Bruto salarissen
- 35** Leverage

36 Nederlands notariaat 2021

38 Cumulatief 2020

Nederlandse advocatuur 2021

De coronacrisis heeft over de hele linie geen invloed op de omvang van de vijftig grootste advocatenkantoren van Nederland (gebaseerd op aantallen advocaten). Sterker: liefst dertig kantoren zijn aanzienlijk gegroeid vergeleken met een jaar geleden.

Door redactie Advocatie
Onderzoek: Imago Media Builders

4.666

De top 50 telt in totaal 4.666 advocaten. Dit betekent dat ruim een kwart van de bijna 18.000 Nederlandse advocaten werkzaam is bij de vijftig grootste kantoren.

81

In totaal werken er 81 in het buitenland beëdigde advocaten bij vijftien Nederlandse kantoren, van wie er 30 werkzaam zijn bij De Brauw Blackstone Westbroek.

Verantwoording

De Stand van de Advocatuur en het Notariaat is samengesteld op basis van door advocatenkantoren aangeleverde gegevens. De kantoren zijn onder meer bevraagd op aantallen advocaten/notarissen, aantal partners, man-vrouwverhouding en salarissen voor eerste-, vierde- en zevendejaars advocaten.

Er zijn per 1 januari 2021 4.666 advocaten werkzaam bij de top 50, een stijging van ruim 4% ten opzichte van vorig jaar. Deze stijging heeft deels te maken met een gegroeid werkaanbod, maar ook met een nieuw element in De Stand. Voor het eerst zijn ook buitenlandse advocaten werkzaam binnen Nederlandse kantoren meegeteld voor de totale *headcount*. Dit is immers een fenomeen dat steeds vaker voorkomt door verdere internationalisering van de zakelijke advocatuur. Zonder deze advocaten zou de groei van de top 50-advocatuur uitkomen op 2,5% (vorig jaar 1,6%).

De eisen voor meetelling: deze advocaten moeten in het buitenland zijn beëdigd – bijvoorbeeld in hun land van herkomst –, en binnen kantoor, gelijkwaardig aan hun in Nederland beëdigde collega's, meewerken aan zaken van (inter)nationale cliënten. De benaming voor deze groep varieert, van *international lawyers* tot *foreign associates*. Een enkele keer betreft het een in het buitenland beëdigde advocaat-partner.

's Lands grootste advocatenkantoor De Brauw Blackstone Westbroek heeft in de afgelopen jaren een groeiend aantal inter-

ationale advocaten verwelkomd in Amsterdam, voor het grootste deel advocaat-stagiairs afkomstig uit bijvoorbeeld de VS, Engeland, China en Turkije. Met inbegrip van de dertig in Nederland werkzame, elders beëdigde advocaten, telt De Brauw dit jaar 329 advocaten.

Hoewel de top 10 qua samenstelling niet is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar, zijn er wel verschuivingen zichtbaar – overigens ook zonder het meetellen van *foreign lawyers*. Loyens & Loeff (258 advocaten) neemt de tweede plaats over van nummer drie NautaDutilh (257); zij worden op de voet gevolgd door Houthoff (255 advocaten). AKD daalt van plaats vijf naar zeven, vooral omdat Stibbe (plek vijf) en Allen & Overy (plek zes) in 2020 flink zijn gegroeid met ieder zo'n twintig advocaten. Ook Pels Rijcken, Van Doorne en Clifford Chance tellen ieder circa tien advocaten meer dan een jaar geleden.

In de onderste regionen van de top 50 zijn het Leidse Teekens-Karstens en het relatief nieuwe Amsterdamse kantoor Florent teruggekeerd in de lijst. Osborne Clarke en Rutgers & Posch hebben plaats voor hen gemaakt en zijn uit de top 50 gevallen.

Top 50 Nederlandse advocatuur 2021

POSITIE		AANTAL		Advocaten per kantoor	
2021	2020	2021	2020	2021	2020
1	(1)	■		De Brauw Blackstone Westbroek	329 298
2	(3)	▲		Loyens & Loeff	258 255
3	(2)	▼		NautaDutilh	257 266
4	(4)	■		Houthoff	255 245
5	(6)	▲		Stibbe	220 193
6	(7)	▲		Allen & Overy	201 169
7	(5)	▼		AKD	185 196
8	(8)	■		Van Doorne	165 153
9	(9)	■		Pels Rijcken & Droogleevoer Fortuijn	160 151
10	(10)	■		Clifford Chance	136 126
11	(12)	▲		DLA Piper	124 115
12	(11)	▼		HVG Law	116 124
13	(14)	▲		Dirkzwager	114 104
14	(12)	▼		CMS	113 115
15	(15)	■		Kennedy Van der Laan	103 102
16	(16)	■		Nysingh	93 86
17	(18)	▲		Van Benthem & Keulen	86 79
18	(20)	▲		Dentons	84 70
	(17)	▼		Lexence	84 82
20	(19)	▼		Baker McKenzie	81 76
21	(25)	▲		BarentsKrans	72 63
22	(27)	▲		Freshfields Bruckhaus Deringer	70 61
23	(23)	■		Holla	68 64
24	(22)	▼		Simmons & Simmons	65 65
25	(21)	▼		Boels Zanders	64 68
26	(23)	▼		Ploum	63 64
27	(27)	■		Van Diepen van der Kroef	61 61
28	(26)	▼		Bird & Bird	60 62
29	(31)	▲		Linklaters	57 51
30	(32)	▲		Taylor Wessing	52 50
31	(33)	▲		La Gro Geelkerken	51 48
	(29)	▼		Trip	51 55
33	(33)	■		Stek	48 48
34	(39)	▲		Eversheds Sutherland	47 43
35	(41)	▲		Hogan Lovells	45 42
	(39)	▲		Wijn & Stael	45 43
37	(45)	▲		Damsté	44 39
	(35)	▼		DVDW	44 47
	(30)	▼		De Haan	44 53
	(36)	▼		Hekkelman	44 45
41	(36)	▼		Cleerdin & Hamer	43 45
	(44)	▲		Ten Holter Noordam	43 40
	(42)	▲		Norton Rose Fulbright	43 41
44	(38)	▼		BANNING	42 44
	(47)	▲		KienhuisHoving	42 38
46	(47)	▲		LXA The Law Firm	41 38
47	(45)	▼		Jones Day	40 39
48	(-)	▲		Florent	38
	(42)	▼		Van Iersel Luchtman	38 41
50	(-)	▲		TeekensKarstens	37

Snelste groeiers

Crisis, what crisis? Dertig top 50-advocatenkantoren tellen per 1 januari 2021 meer advocaten dan een jaar eerder, een indicatie dat het werkaanbod ruim op peil is gebleven. Zes organisaties bleven gelijk in omvang en veertien kantoren krompen licht. De opleving van Damsté – zowel dit jaar als de laatste jaren – is opvallend: dit kantoor krijgt in 2021 een **Gouden Zandloper voor snelle groeier** toegekend.

Op de vraag of de coronacrisis invloed heeft op de kantooromvang, antwoordt de helft ontkennend. Zestien kantoren verwachten door de crisis juist groei; negen kantoren hebben de vraag niet beantwoord.

Groei 2017-2021

Structurele groei manifesteert zich over meerdere jaren, zoals te zien is in de tabel hiernaast. Van de vijftig kantoren zijn er in de afgelopen vijf jaar 33 in omvang toegenomen. De Amsterdamse tak van **Dentons** (voorheen Boekel) is in de periode 2017-2021 het hardst gegroeid, van 52 naar 84 advocaten (61,5%). Ook niet te missen is de knappe groei van het Haagse BarentsKrans, van 49 advocaten in 2017 naar 72 advocaten nu (46,9%).

Naast Dentons zijn meer internationale advocatenkantoren fors gegroeid, zoals Linklaters, Eversheds Sutherland, Taylor Wessing en Allen & Overy als grootste van dit kwartet. Onder de **dalers** springen Banning (-30%) en de **De Haan** in het oog, dat in 2020 met 17% is gekrompen (de strafrechtsectie werd afgestoten), en sinds 2017 met liefst 38,9%.

Top 50 Snelste groeiers 2017-2021

POSITIE		TOTAAL	GROEI		
2021	2020	Aantal advocaten per kantoor	2021	2017	2021 in %
1	(1)	Dentons	84	52	61,5
2	(4)	BarentsKrans	72	49	46,9
3	(2)	Linklaters	57	41	39,0
4	(3)	Lexence	84	62	35,5
5	(13)	Ploum	63	48	31,3
6	(15)	Eversheds Sutherland	47	37	27,0
7	(46)	Hekkelman	44	35	25,7
8	(5)	Taylor Wessing	52	42	23,8
9	(40)	Damsté	44	36	22,2
10	(7)	Wijn & Stael	45	37	21,6
11	(11)	Van Benthem & Keulen	86	71	21,1
12	(28)	Dirkzwager	114	95	20,0
13	(29)	Allen & Overy	201	168	19,6
14	(26)	Norton Rose Fulbright	43	36	19,4
15	(13)	Holla	68	58	17,2
16	(21)	Stibbe	220	188	17,0
17	(24)	Ten Holter Noordam	43	37	16,2
18	(10)	DLA Piper	124	107	15,9
19	(6)	Kennedy Van der Laan	103	89	15,7
20	(31)	Van Iersel Luchtman	38	33	15,2
21	(23)	Van Doorne	165	144	14,6
22	(17)	Nysingh	96	82	13,4
23	(16)	Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn	160	144	11,1
24	(9)	Hogan Lovells	45	42	7,1
25	(25)	Houthoff	255	244	6,3
26	(39)	De Brauw Blackstone Westbroek	329	310	6,1
27	(-)	TeekensKarstens	37	35	5,7
28	(8)	DVDW	44	42	4,8
29	(12)	Trip	51	49	4,1
30	(19)	AKD	185	178	3,9
31	(22)	Simmons & Simmons	65	64	1,6
32	(18)	HVG Law	116	115	0,9
33	(20)	Loyens & Loeff	258	256	0,8
34	(31)	La Gro Geelkerken	51	nb	0,0
	(31)	Stek	48	nb	0,0
	(31)	Cleerdin & Hamer	43	nb	0,0
	(31)	LXA The Law Firm	41	nb	0,0
	(-)	Florent	38	nb	0,0
39	(45)	Baker McKenzie	81	82	-1,2
40	(41)	Clifford Chance	136	139	-2,2
41	(47)	KienhuisHoving	42	43	-2,3
42	(43)	CMS	113	116	-2,6
43	(44)	Freshfields Bruckhaus Deringer	70	73	-4,1
44	(30)	NautaDutilh	257	269	-4,5
45	(31)	Jones Day	40	42	-4,8
46	(42)	Boels Zanders	64	68	-5,9
47	(26)	Bird & Bird	60	65	-7,7
48	(48)	Van Diepen van der Kroef	61	75	-18,7
49	(50)	BANNING	42	60	-30,0
50	(49)	De Haan	44	72	-38,9

Advocaat-stagiairs

De Brauw Blackstone Westbroek heeft de koppositie als grootste Nederlandse opleider van advocaat-stagiairs heroverd op Houthoff. Per 1 januari 2021 zijn er 115 advocaat-stagiairs in dienst – met de beëdigde *foreign associates* voor het eerst meegeteld. Houthoff volgt op de voet met 105 advocaat-stagiairs in dienst; dit waren er vorig jaar 98.

Andere top 20-kantoren die fors investeren in juridisch talent en aanzienlijk meer stagiairs opleiden dan een jaar eerder, zijn onder meer Stibbe, Allen & Overy, Van Doorne, Pels Rijcken, Dirkzwager, Van Benthem & Keulen en Dentons. Bij NautaDutilh, AKD en Clifford Chance zijn juist minder stagiairs te vinden.

De schommelingen in de middelste regionen van deze lijst zijn niet groot vergeleken met vorig jaar. Wel valt op hoe enkele 'regionale' kantoren buiten de Randstad het aantal advocaat-stagiairs (procentueel) fors hebben verminderd, zoals KienhuisHoving (van 14 naar 9) en Boels Zanders (van 16 naar 10),

1.345

In totaal zijn er bij de top 50-kantoren 1.345 advocaat-stagiairs werkzaam, 28,8% van het totale aantal van 4.666 advocaten bij de top 50.

Top 50 Advocaat-stagiairs 2021

POSITIE		TOTAAL	Aantal stagiairs per kantoor		TOTAAL
2021	2020		2021	2020	Advocaten
1	(2) ↑	De Brauw Blackstone Westbroek	115	92	329
2	(1) ↓	Houthoff	105	98	255
3	(4) ↑	Loyens & Loeff	82	80	258
4	(5) ↑	Stibbe	79	68	220
5	(3) ↓	NautaDutilh	73	83	257
6	(6) ▫	Allen & Overy	67	60	201
7	(8) ↑	Van Doorne	48	43	165
	(10) ↑	Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn	48	41	160
9	(7) ↓	AKD	46	55	185
10	(8) ↓	HVG Law	43	43	116
11	(12) ↑	Dirkzwager	39	35	114
12	(11) ↓	Clifford Chance	36	38	136
13	(13) ▫	DLA Piper	35	33	124
14	(14) ▫	CMS	32	32	113
15	(15) ▫	Kennedy Van der Laan	26	27	103
	(17) ↑	Van Benthem & Keulen	26	22	86
17	(21) ↑	Dentons	24	19	84
18	(18) ▫	Nysingh	23	20	93
	(18) ▫	Simmons & Simmons	23	20	65
	(21) ↑	Baker McKenzie	23	19	81
21	(15) ↓	Lexence	22	27	84
	(21) ▫	BarentsKrans	22	19	72
23	(18) ↓	Holla	21	20	68
24	(24) ▫	Freshfields Bruckhaus Deringer	20	17	70
25	(25) ▫	Bird & Bird	15	16	60
26	(27) ↑	Linklaters	14	15	57
	(32) ↑	Ploum	14	13	63
	(37) ↑	Ten Holter Noordam	14	10	43
29	(32) ↑	Wijn & Stael	13	13	45
	(35) ↑	Hogan Lovells	13	11	45
31	(28) ↓	Eversheds Sutherland	12	14	47
	(41) ↑	LXA The Law Firm	12	9	41
33	(28) ↓	Van Diepen van der Kroef	11	14	61
	(34) ↑	Trip	11	12	51
	(37) ↑	Hekkelman	11	10	44
	(48) ↑	Jones Day	11	7	40
	(-) ↑	Florent	11	6	38
38	(25) ↓	Boels Zanders	10	16	64
	(28) ↓	Damsté	10	14	44
40	(28) ↓	KienhuisHoving	9	14	42
	(37) ↓	Taylor Wessing	9	10	52
	(37) ↓	Stek	9	10	48
	(46) ↑	La Gro Geelkerken	9	8	51
44	(35) ↓	De Haan	8	11	44
	(41) ↓	DVDW	8	9	44
	(41) ↓	Norton Rose Fulbright	8	9	43
47	(41) ↓	BANNING	7	9	42
	(49) ↑	Cleerdin & Hamer	7	6	43
	(-) ↑	TeekensKarstens	7	4	37
50	(41) ↓	Van Iersel Luchtman	4	9	38

Vrouwelijke advocaten

Inclusie en (man-vrouw)diversiteit blijven *hot topics* in de bestuurskamers van de advocatuur. Sinds vorig jaar neemt De Stand het totale aandeel vrouwelijke advocaten bij de top 50 onder de loep.

Het juridische vak feminiseert langzaam maar zeker verder: per 1 januari 2021 is **45,1%** van alle advocaten bij de top 50-kantoren vrouw, oftewel **2.105** van de 4.666 advocaten. Inmiddels bestaat het totale advocatengilde bij twaalf kantoren voor de helft of meer uit vrouwen. Dit waren

Per 1 januari 2021 is 45,1% van alle advocaten bij de top 50-kantoren vrouw

er een jaar geleden nog negen. Vanaf dit jaar mogen ook **Loyens & Loeff**, **Dirkzwager** en **Nysingh** zich bij dit rijtje voegen.

Net als in de vorige editie voert Eversheds Sutherland deze ranking aan: op de kantoren in Amsterdam en Rotterdam werken 47 advocaten, van wie 29 vrouw (61,2%). Het Utrechtse Wijn & Stael volgt op de tweede plaats met 60% vrouwelijke advocaten (27 van de 45). Kantoren met al jaren een vrij evenwichtige man-vrouwverhouding keren uiteraard terug in de

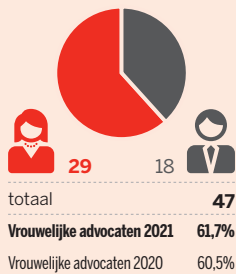
top 10 van deze lijst, zoals Bird & Bird, Kennedy Van der Laan, Hekkelman en Cleerdin & Hamer.

Van de Zuidas-kantoren scoort **Loyens & Loeff** het best qua genderverdeling, met 50,4% vrouwelijke advocaten (vorig jaar 48,6%). Bij de meeste Zuidas-kantoren komt dit percentage tussen de 40% en 50% uit. Internationale kantoren als Baker McKenzie, DLA Piper en Clifford Chance zitten net onder de 40%. Mannenbolwerken in de lijst zijn AKD (33% vrouwen), Linklaters (29,8%) en Teekens-Karstens (29,7%).

Top 10 Vrouwelijke advocaten 2021

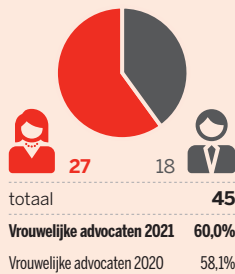
1 (1)

Eversheds Sutherland

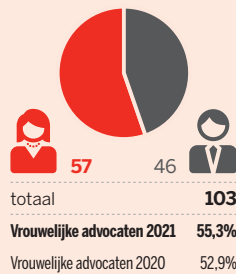
2 (2)

Wijn & Stael

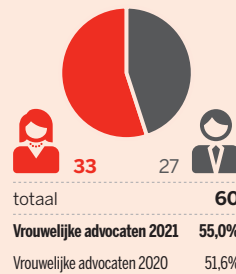
3 (6)

Kennedy Van der Laan

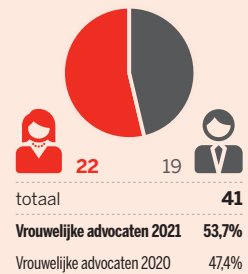
4 (8)

Bird & Bird

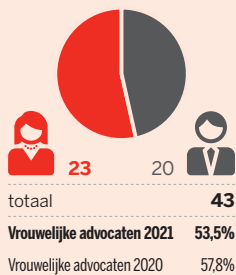
5 (14)

LXA The Law Firm

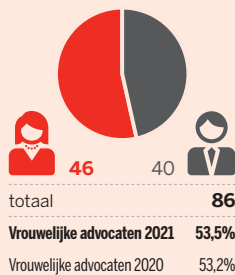
6 (3)

Cleerdin & Hamer

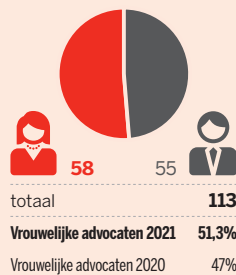
7 (5)

Van Benthem & Keulen

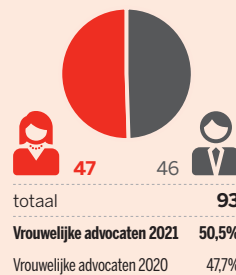
8 (17)

CMS

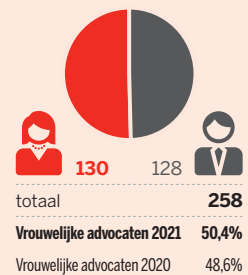
9 (13)

Nysingh

10 (11)

Loyens & Loeff

Positie 11 t/m 50 Vrouwelijke advocaten 2021

POSITIE	Kantoor	TOTAAL			Totaal % 2021
		Vrouw	Man	% 	
2021				% 	
11	Hekkelman	22	22		92 50,0
	Dirkzwager	57	57		98 50,0
13	Houthoff	127	128		80 49,8
14	Boels Zanders	31	33		68 48,4
15	NautaDutilh	124	133		83 48,2
16	Pels Rijcken & Droogleeve Fortuijn	77	83		60 48,1
17	BarentsKrans	34	38		43 47,2
18	Stibbe	103	117		41 46,8
19	Hogan Lovells	21	24		55 46,7
	Van Doorne	77	88		43 46,7
21	Ploum	29	34		35 46,0
22	HVG Law	53	63		38 45,7
23	De Brauw Blackstone Westbroek	147	182		33 44,7
24	Ten Holter Noordam	19	24		32 44,2
	Taylor Wessing	23	29		27 44,2
26	Holla	30	38		22 44,1
27	Allen & Overy	87	114		19 43,3
28	Trip	22	29		20 43,1
29	Norton Rose Fulbright	18	25		20 41,9
30	Dentons	35	49		19 41,7
31	Simmons & Simmons	27	38		27 41,5
32	Freshfields Bruckhaus Deringer	29	41		19 41,4
33	KienhuisHoving	17	25		20 40,5
34	Jones Day	16	24		17 40,0
35	Clifford Chance	54	82		16 39,7
36	Stek	19	29		15 39,6
37	DLA Piper	49	75		13 39,5
	Florent	15	23		10 39,5
39	Lexence	33	51		13 39,3
40	DVDW	17	27		11 38,6
	Damsté	17	27		14 38,6
42	Baker McKenzie	31	50		9 38,3
43	BANNING	16	26		14 38,1
44	De Haan	16	28		12 36,4
45	La Gro Geelkerken	18	33		10 35,3
46	Van Diepen van der Kroef	21	40		7 34,4
47	Van Iersel Luchtman	13	25		6 34,2
48	AKD	61	124		16 33,0
49	Linklaters	17	41		14 29,8
50	TeekensKarstens	11	26		14 29,7

45,1%

Van de 4.666 advocaten bij de vijftig grootste advocatenkantoren, zijn er in totaal 2.105 vrouw, oftewel 45,1% (vorig jaar 43,8%).

Vrouwelijke partners

Ja, in een kantoor met pakweg tien partners is het procentuele verschil meteen groter zodra er een vrouwelijke partner wegvalt – of er een man bij komt – dan bij een kantoor met twintig partners. Met die nuance indachtig zijn net als vorig jaar de vijftig grootste kantoren gerangschikt naar het aandeel vrouwen in de partnergroep.

Het aantal top 50-kantoren met tenminste 30% vrouwelijke partners is **iets gedaald**, van twaalf naar elf. Dit ligt deels aan verschuivingen bij Kennedy Van

Het aantal top 50-kantoren met tenminste 30% vrouwelijke partners is iets gedaald.

der Laan, waar vorig jaar nog 37% van de partners vrouw was (10 van de 27) en nu 29,6% (8 van de 27). Daarnaast is het aandeel bij Allen & Overy en Baker McKenzie iets onder de 30% gedaald. Een opvallende stijger is het Brabantse BANNING, waar het aandeel vrouwen in de partnergroep is gestegen van 20% naar 35%. Ook Van Doorne zit nu boven de 30%: 13 van de 40 partners zijn vrouw (32,5%).

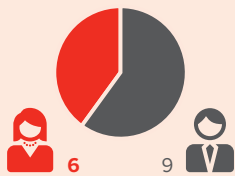
Het kantoor met procentueel de meeste vrouwelijke advocaat-partners is **Eversheds**

Sutherland. Van de 15 partners zijn er 6 vrouw, wat neerkomt op 40% (vorig jaar 35,7%). Dit kantoor wint daarom dit jaar de Gouden Zandloper voor meest diverse partnergroep. De winnaar van vorig jaar, Bird & Bird, staat op plek twee met 38,1% vrouwelijke partners. Sommige grote kantoren hebben zichzelf targets voor de toekomst opgelegd, maar komen nog niet in de buurt. Zo wil AKD het aantal vrouwelijke partners in 2024 hebben verdubbeld, maar het aandeel vrouwelijke partners is er juist iets gezakt, van 15,4% naar 15%.

Top 10 Vrouwelijke partners 2021

1 (5)

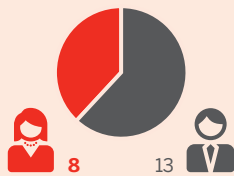
Eversheds Sutherland

totaal **15**
Vrouwelijke partners 2021 40,0%
 Vrouwelijke partners 2020 35,7%

2 (1)

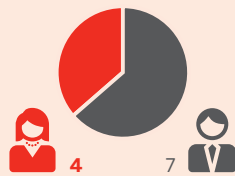
Bird & Bird

totaal **21**
Vrouwelijke partners 2021 38,1%
 Vrouwelijke partners 2020 42,1%

3 (11)

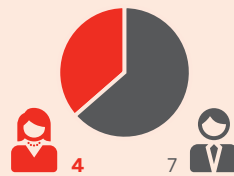
Wijn & Stael

totaal **11**
Vrouwelijke partners 2021 36,4%
 Vrouwelijke partners 2020 30,0%

4 (3)

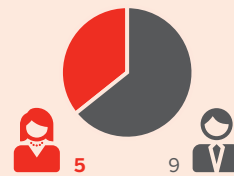
Hogan Lovells

totaal **11**
Vrouwelijke partners 2021 36,4%
 Vrouwelijke partners 2020 36,4%

5 (23)

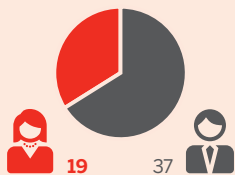
BANNING

totaal **14**
Vrouwelijke partners 2021 35,7%
 Vrouwelijke partners 2020 20,0%

6 (9)

NautaDutilh

totaal **56**
Vrouwelijke partners 2021 33,9%
 Vrouwelijke partners 2020 31,0%

7 (21)

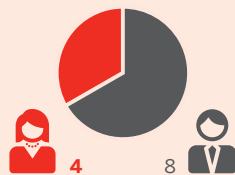
DVDW

totaal **12**
Vrouwelijke partners 2021 33,3%
 Vrouwelijke partners 2020 22,2%

8 (4)

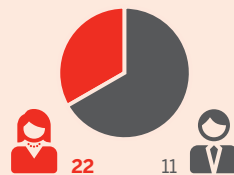
Norton Rose Fulbright

totaal **12**
Vrouwelijke partners 2021 33,3%
 Vrouwelijke partners 2020 36,4%

9 (6)

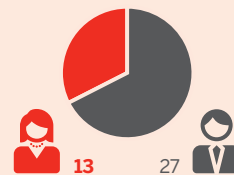
Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn

totaal **33**
Vrouwelijke partners 2021 33,3%
 Vrouwelijke partners 2020 33,3%

10 (13)

Van Doorne

totaal **40**
Vrouwelijke partners 2021 32,5%
 Vrouwelijke partners 2020 28,6%

Positie 11 t/m 50 Vrouwelijke partners 2021

2021	Kantoor	TOTAAL			% 	Totaal % 2021
		Vrouw	Man	 %		
11	Nysingh	8	17		25	32,0
12	Kennedy Van der Laan	8	19		27	29,6
	Allen & Overy	8	19		27	29,6
14	Baker McKenzie	5	12		17	29,4
15	Van Benthem & Keulen	5	13		18	27,8
16	Hekkelman	3	8		11	27,3
17	Taylor Wessing	4	12		16	25,0
	Cleerdin & Hamer	2	6		8	25,0
19	Dirkzwager	6	19		25	24,0
20	Boels Zanders	5	16		21	23,8
21	Ten Holter Noordam	4	13		17	23,5
22	Jones Day	3	10		13	23,1
23	Damsté	2	7		9	22,2
	Ploum	4	14		18	22,2
25	Loyens & Loeff	8	29		37	21,6
26	HVG Law	3	11		14	21,4
27	CMS	5	19		24	20,8
28	Stibbe	8	32		40	20,0
	Dentons	5	20		25	20,0
30	Houthoff	7	30		37	18,9
31	De Brauw Blackstone Westbroek	8	39		47	17,0
32	BarentsKrans	3	15		18	16,7
33	Holla	3	16		19	15,8
	Clifford Chance	3	16		19	15,8
35	Van Iersel Luchtman	2	11		13	15,4
36	AKD	9	51		60	15,0
37	Freshfields Bruckhaus Deringer	2	13		15	13,3
38	Lexence	4	27		31	12,9
39	Trip	2	14		16	12,5
40	DLA Piper	3	24		27	11,1
	KienhuisHoving	1	8		9	11,1
	Linklaters	1	8		9	11,1
	Florent	1	8		9	11,1
44	Simmons & Simmons	1	10		11	9,1
45	Van Diepen van der Kroef	2	21		23	8,7
46	Stek	1	14		15	6,7
47	De Haan	1	16		17	5,9
	La Gro Geelkerken	1	16		17	5,9
49	LXA The Law Firm	0	9		9	0,0
50	TeekensKarstens	0	7		7	0,0

7

Dit jaar blijft bij zeven kantoren het aantal vrouwelijke partners onder de 10%. Vorig jaar waren dit er nog acht, een bescheiden vooruitgang. LXA The Law Firm en TeekensKarstens ontpoppen zich als de ware mannenbolwerken, met precies nul vrouwelijke partners.

Salarissen

De Brauw Blackstone Westbroek en Linklaters komen uit de bus als de Nederlandse advocatenkantoren met de hoogste salarissen voor eerste-, vierde- en zevendejaars advocaten. Vorig jaar bezette Freshfields Bruckhaus Deringer de eerste plaats in alle drie tabellen, maar dit jaar besloot het kantoor om geen salarisgegevens door te geven,

De best betaalde zevendejaars advocaat verdient 9.529 euro per maand

evenals twintig andere kantoren.

Linklaters betaalt 4.475 euro bruto per maand aan eerstejaars advocaat-stagiairs; De Brauw volgt met 4.166 euro, iets lager dan vorig jaar. Het salaris voor vierdejaars advocaten is bij De Brauw het hoogst (6.386 euro); Linklaters volgt met 6.211 euro, om in de tabel voor zevendejaars

advocaten bovenaan te staan met een salaris voor managing associates à 9.529 euro. Alle bedragen betreffen de maandsalarissen minus vakantiegeld, bonussen of andere voordelen.

Twee kantoren uit het midden van de top 50 vallen op met hoge posities in deze overzichten: Hogan Lovells en Stek.

Overzicht Eerstejaars salarissen 2021

POSITIE	2021	2020	Advocatenkantoor	Bruto salaris in €
1	(2)	↑	Linklaters	4.475
2	(3)	↑	De Brauw Blackstone Westbroek	4.166
3	(5)	↑	Hogan Lovells	4.050
4	(8)	↑	Van Doorne	3.805
5	(9)	↑	Bird & Bird	3.688
6	(12)	↑	DLA Piper	3.665
7	(10)	↑	Dentons	3.654
8	(-)	↑	Stek	3.593
9	(14)	↑	BarentsKrans	3.570
10	(11)	↑	CMS	3.477
11	(13)	↑	Lexence	3.437
12	(15)	↑	Eversheds Sutherland	3.350
13	(16)	↑	Dirkzwager	3.282
14	(17)	↑	HVG Law	3.250
15	(18)	↑	Taylor Wessing	3.240
16	(19)	↑	Ploum	3.193
17	(20)	↑	Ten Holter Noordam	3.185
18	(22)	↑	Hekkelman	3.116
19	(24)	↑	La Gro Geelkerken	3.087
20	(27)	↑	Trip	3.074
21	(23)	↑	Van Benthem & Keulen	3.063
22	(21)	↓	Wijn & Stael	3.037
23	(28)	↑	Kennedy Van der Laan	3.010
24	(29)	↑	KienhuisHoving	3.000
25	(30)	↑	LXA The Law Firm	2.900
26	(-)	↑	Holla	2.839
27	(31)	↑	Van Iersel Luchtman	2.707
28	(32)	↑	Damsté	2.650
29	(-)	↑	TeekensKarstens	2.600

Overzicht Vierdejaars salarissen 2021

POSITIE	2021	2020	Advocatenkantoor	Bruto salaris in €
1	(2)	↑	De Brauw Blackstone Westbroek	6.386
2	(3)	↑	Linklaters	6.211
3	(5)	↑	Hogan Lovells	5.959
4	(8)	↑	Dentons	5.614
5	(9)	↑	DLA Piper	5.581
6	(12)	↑	Stek	5.509
7	(10)	↑	CMS	5.353
8	(-)	↑	Van Doorne	5.140
9	(14)	↑	BarentsKrans	5.114
10	(11)	↑	Eversheds Sutherland	5.000
11	(13)	↑	Taylor Wessing	4.956
12	(15)	↑	Van Benthem & Keulen	4.911
13	(16)	↑	Bird & Bird	4.840
14	(17)	↑	Lexence	4.787
15	(18)	↑	Ploum	4.721
16	(19)	↑	Hekkelman	4.692
17	(20)	↑	Kennedy Van der Laan	4.672
18	(22)	↑	La Gro Geelkerken	4.672
19	(24)	↑	Ten Holter Noordam	4.665
20	(27)	↑	Holla	4.543
21	(23)	↑	HVG Law	4.500
22	(21)	↓	Trip	4.457
23	(28)	↑	Wijn & Stael	4.412
24	(29)	↑	LXA The Law Firm	4.400
25	(30)	↑	Dirkzwager	4.355
26	(-)	↑	TeekensKarstens	4.300
27	(31)	↑	Van Iersel Luchtman	4.294
28	(32)	↑	KienhuisHoving	4.150
29	(-)	↑	Damsté	4.044

De cijfers betreffen het bruto maandsalaris, exclusief vakantiegeld, bonussen en andere voordelen

Laatstgenoemde staat in de tabel voor zevendejaars zelfs op de derde plaats met een bruto maandsalaris van 8.383 euro. De verschillen in salaris blijven verder fors, zeker bij de zevendejaars advocaten. Het verschil tussen het meest en minst betaalde kantoor bedraagt dit jaar ruim 4.000 euro per maand.

De best betaalde zevendejaars advocaat verdient 9.529 euro per maand

Overzicht Zevendejaars salarissen 2021

POSITIE	2021	2020	Advocatenkantoor	Bruto salaris in €
1	(3)	↑	Linklaters	9.529
2	(2)	▫	De Brauw Blackstone Westbroek	9.318
3	(-)	↑	Stek	8.383
4	(4)	▫	Hogan Lovells	8.179
5	(12)	↑	DLA Piper	7.841
6	(28)	↑	Dentons	7.723
7	(11)	↑	BarentsKrans	7.436
8	(8)	▫	Lexence	7.271
9	(14)	↑	Kennedy Van der Laan	7.236
10	(13)	↑	Van Doorne	7.160
11	(9)	↓	CMS	7.075
12	(10)	↓	Bird & Bird	7.038
13	(15)	↑	Taylor Wessing	6.819
14	(20)	↑	Ten Holter Noordam	6.470
15	(-)	↑	TeekensKarstens	6.450
16	(17)	↑	Ploum	6.369
17	(18)	↑	Van Benthem & Keulen	6.338
18	(19)	↑	HVG Law	6.250
19	(23)	↑	La Gro Geelkerken	6.087
20	(24)	↑	Hekkelman	5.958
21	(-)	↑	Holla	5.953
22	(21)	↓	Wijn & Stael	5.951
23	(22)	↓	LXA The Law Firm	5.900
24	(29)	↑	Trip	5.730
25	(25)	▫	Damsté	5.725
26	(26)	▫	Van Iersel Luchtman	5.400
27	(16)	↓	Dirkzwager	5.321

Leverage

Ten opzichte van vorig jaar ziet de rangschikking van de kantoren naar leverage-ratio er anders uit. Leverage draait om de verhouding tussen het aantal partners en advocaten in de praktijk; de ratio geeft een ruw beeld van hoe winstgevend – dan wel efficiënt – een kantoor werkt. De kantoren met een leverage-ratio van 6.0 of hoger zijn dit jaar HVG Law, Allen & Overy, Clifford Chance, De Brauw en Loyens & Loeff.

Top 30 Leverage 2021

POSITIE	2021	2020	Advocatenkantoor	2021	2020	Adv.Part.	
1	(3)	↑	HVG Law	7,3	6,8	116	14
2	(8)	↑	Allen & Overy	6,4	4,8	201	27
3	(6)	↑	Clifford Chance	6,2	5,0	136	19
4	(4)	▫	De Brauw Blackstone Westbroek	6,0	5,3	329	47
	(5)	↑	Loyens & Loeff	6,0	5,1	258	37
6	(6)	▫	Houthoff	5,9	5,0	255	37
7	(9)	↑	Linklaters	5,3	4,7	57	9
8	(20)	↑	Simmons & Simmons	4,9	3,3	65	11
9	(12)	↑	Stibbe	4,5	3,9	220	40
10	(27)	↑	Cleerdin & Hamer				
			Advocaten	4,4	2,8	43	8
11	(-)	↑	TeekensKarstens	4,3	nb	37	7
12	(12)	▫	Damsté	3,9	3,9	44	9
13	(14)	↑	Pels Rijcken & Droog-leeve Fortuijn	3,8	3,6	160	33
	(17)	↑	Van Benthem & Keulen	3,8	3,4	86	18
	(25)	↑	Baker McKenzie	3,8	3,0	81	17
16	(17)	↑	Freshfields Bruckhaus Deringer	3,7	3,4	70	15
	(22)	↑	KienhuisHoving	3,7	3,2	42	9
	(24)	↑	CMS	3,7	3,1	113	24
19	(14)	↓	NautaDutilh	3,6	3,6	257	56
	(14)	↓	DLA Piper	3,6	3,6	124	27
	(22)	↑	LXA The Law Firm	3,6	3,2	41	9
	(25)	↑	Dirkzwager	3,6	3,0	114	25
23	(-)	↑	Florent	3,2	nb	38	9
24	(17)	↓	Van Doorne	3,1	3,4	165	40
	(20)	↓	Wijn & Stael	3,1	3,3	45	11
	(27)	↑	Hogan Lovells	3,1	2,8	45	11
27	(11)	↓	Hekkelman	3,0	4,0	44	11
	(-)	↑	BarentsKrans	3,0	nb	72	18
29	(27)	↓	Kennedy Van der Laan	2,8	2,8	103	27
30	(10)	↓	DVDW	2,7	4,2	44	12
	(-)	↑	Nysingh	2,7	nb	93	25

Notariaat 2021

In het coronajaar 2020 passeerde het gehele notariaat uiteindelijk meer akten dan ooit: bijna twee miljoen. Niet gek dus dat het aantal (kandidaat-)notarissen werkzaam bij de dertig grootste notariaten van Nederland ook weer gestegen is, van 731 naar 763 (4,4%).

Opvallend genoeg is de samenstelling van de tien grootste Nederlandse notariaten nauwelijks gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Dit ondanks lichte groei bij de meeste notariaten. Loyens & Loeff beschikt sinds jaar en dag over – veruit – het grootste notariaat, met per 1 januari 2021 tien notarissen, twee toegevoegd notarissen en zestig kandidaat-notarissen. De drie andere grote Zuidas-notariaten blijven Houthoff (53 (kandidaat-) notarissen), NautaDutilh (38) en De Brauw Blackstone Westbroek (34).

De Brauw levert een plaatsje in ten gunste van het vanuit Zwolle opererende **Het Notarieel**, dat vorig jaar opklom tot het grootste onafhankelijke notariskantoor van het land. Dit jaar klimt het immer groeiende kantoor naar de vierde positie, met tien notarissen, vijf

toegevoegd notarissen en negentien kandidaat-notarissen (net als De Brauw 34 in totaal, maar meer notarissen). Zij zijn werkzaam op in totaal zes kantoren.

Nieuw fusiekantoor

Een hoge nieuwe binnenkomer in de lijst is **Westport Notarissen** op plaats zeventien, in het voorjaar van 2020 ontstaan uit een fusie tussen Westland Partners in Naaldwijk en het Rotterdamse Van Heeswijk Notarissen. Het fusiekantoor telt acht notarissen, drie toegevoegd notarissen en negen kandidaat-notarissen, en maakt er geen geheim van groeiplannen te hebben.

Andere nieuwe binnenkomers onderin de top 30 zijn Zuidbroek Notarissen, Holdinga Matthijssen Kraak, Vechtstede Notarissen en Just Notarissen. Verdwenen uit de lijst zijn Van Grafhorst, Schaap,

Metis en Schut van de Ven.

60% vrouwen

In tegenstelling tot de advocatuur bestaat het notariaat wel voor de meerderheid uit vrouwen: voor liefst 60% (458 van de 763 notariëlen). Dit betreft wel hoofdzakelijk kandidaat-notarissen: van de 167 beëdigde notarissen zijn er nog geen vijftig vrouw, wat neerkomt op 29,3%.

Bij de vijftig toegevoegd notarissen – die in loondienst zijn van hun notariskantoor – is het percentage vrouwen 70%. Van de kandidaat-notarissen is ruim twee op de drie vrouw (in totaal 68,5%, 374 van de 546 kandidaten). Opvallend: het notariaat van Stibbe bestaat voor 88% uit vrouwen, evenals Hermans & Schuttevaer (25 vrouwen, 4 mannen).

Het Notarieel, Hekkelman, Hartman LMH, Buren, Stibbe

CMS, AKD

763

Het totale aantal arbeidsplaatsen voor notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen in de top 30.

34

Het grootste 'pure' notariskantoor – Het Notarieel – is doorgroeid naar 34 (kandidaat-) notarissen, werkzaam op zes kantoren

Top 30 Nederlandse notariskantoren 2021

POSITIE		TOTAAL	2021 2020		Verdeling notarissen in 2021		
2021	2020	Aantal notarissen per kantoor	2021	2020			
1	(1)	Loyens & Loeff	72	71	10	2	60
2	(2)	Houthoff	53	48	6	0	47
3	(3)	NautaDutilh	38	39	8	1	29
4	(5)	Het Notarieel	34	30	10	5	19
	(4)	De Brauw Blackstone Westbroek	34	32	4	0	30
6	(6)	Hermans & Schuttevaer	29	26	7	2	20
7	(6)	Van Doorne	28	26	5	4	19
8	(8)	VBC	26	24	4	2	20
	(9)	Hoekstra & Partners	26	23	7	3	16
10	(10)	Actus notarissen	22	22	8	3	11
	(12)	Allen & Overy	22	21	4	0	18
	(16)	Hekkelman	22	19	7	1	14
13	(10)	Daamen De Kort van Tuijl Notarissen	21	22	8	3	10
	(12)	Dirkzwager	21	21	7	1	13
	(14)	Trip	21	20	5	0	16
	(14)	Baker McKenzie	21	20	3	1	17
17	(-)	Westport Notarissen	20	19	8	3	9
	(21)	Hartman LMH	20	16	3	0	17
19	(18)	Van Putten Van Apeldoorn	18	17	6	2	10
	(21)	VDB Advocaten Notarissen	18	16	3	3	12
	(21)	Olenz Notarissen	18	16	3	2	13
	(21)	HVG Law	18	16	2	4	12
	(27)	Buren	18	15	3	0	15
24	(18)	CMS	17	17	5	1	11
	(30)	Stibbe	17	14	2	0	15
26	(18)	AKD	16	17	4	2	10
	(27)	Abma Schreurs	16	15	5	0	11
	(27)	DLA Piper	16	15	3	1	12
	(-)	Zuidbroek Notarissen	16	nb	7	0	9
30	(-)	Holdinga Matthijssen Kraak	15	11	3	2	10
	(-)	Vechtstede Notarissen	15	nb	5	0	10
	(-)	Just Notarissen	15	nb	2	2	11

■ Aantal notarissen in 2021 ■ Aantal toegevoegde notarissen in 2021 ■ Aantal kandidaat notarissen in 2021

72

Loyens & Loeff blijft het Zuidas-kantoor met het grootste notariaat. In totaal zijn er 72 (kandidaat-)notarissen werkzaam.

68,5%

Het percentage vrouwelijke kandidaat-notarissen werkzaam bij de dertig grootste notariaten

Cumulatief 2021

Loyens & Loeff mag dan ruim twee keer zoveel (kandidaat-)notarissen tellen als De Brauw Blackstone Westbroek, laatstgenoemde handhaaft zich toch op de eerste positie in de cumulatieve top 30 (363 advocaten en notarissen in totaal).

Loyens & Loeff staat zodoende met 330 advocaten en notarissen op de tweede plaats. Het gegroeide Houthoff (308) heeft de derde plek overgenomen van het iets gekrompen NautaDutilh

(295). Zoals eerder gezien zijn er volop kantoren gedurende 2020 gegroeid, maar puur qua positioneringen is de cumulatieve rangschikking behoorlijk stabiel te noemen. Kleine verschuivingen

doen zich vooral net onder de top 10 voor, waar DLA Piper, Dirkzwager, HVG Law en CMS van plaatsen zijn gewisseld, terwijl ze binnen de bovenste vijftien grootste kantoren blijven.

Top 30 Advocaten en notarissen cumulatief 2021

POSITIE	TOTAAL	Kantoor		2021 2020		Verdeling advocaten en notarissen in 2021	
2021	2020						
1	(1)	De Brauw Blackstone Westbroek	363	330	329	34	
2	(2)	Loyens & Loeff	330	326	258	72	
3	(4) ↑	Houthoff	308	293	255	53	
4	(3) ↓	NautaDutilh	295	305	257	38	
5	(6) ↑	Stibbe	237	208	220	17	
6	(7) ↑	Allen & Overy	223	190	201	22	
7	(5) ↓	AKD	201	213	185	16	
8	(8)	Van Doorne	193	179	165	28	
9	(9)	Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn	172	167	160	12	
10	(11) ↑	Clifford Chance	145	133	136	9	
11	(13) ↑	DLA Piper	140	130	124	16	
12	(14) ↑	Dirkzwager	135	125	114	21	
13	(10) ↓	HVG Law	134	140	116	18	
14	(12) ↓	CMS	130	132	113	17	
15	(15)	Nysingh	105	99	93	12	
16	(16)	Baker McKenzie	102	96	81	21	
17	(17)	Lexence	95	93	84	11	
18	(18)	Van Benthem & Keulen	94	87	86	8	
	(19) ↑	Dentons	94	79	84	10	
20	(21) ↑	BarentsKrans	80	71	72	8	
21	(24) ↑	Freshfields Bruckhaus Deringer	77	68	70	7	
22	(20) ↓	Trip	72	75	51	21	
23	(21) ↓	Ploum	70	71	63	7	
24	(23) ↓	Simmons & Simmons	69	69	65	4	
25	(25)	Hekkelman	66	64	44	22	
26	(28) ↑	Linklaters	63	57	57	6	
27	(25) ↓	Bird & Bird	62	64	60	2	
28	(28)	Taylor Wessing	60	57	52	8	
29	(27) ↓	De Haan	55	62	44	11	
30	(30)	Damsté	54	48	44	10	
	(-) ↑	KienhuisHoving	54	46	42	12	

■ Aantal advocaten in 2020 ■ Aantal (kandidaat) notarissen in 2020